

3. RUHSAL İYİLEŞTİRİM KONGRESİ
KURS PROGRAMI
(22 Kasım 2019, Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi)

22 KASIM CUMA			
	Derslik 1	Derslik 2	Derslik 3
09.30- 12.30	KURS 1 (4 Saat) <u>Bipolar Bozukluğa Yönelik Ruhsal İyileştirim Hizmetlerinde Yeni Bir Bakış: Bütüncül Bilişsel Model</u> Zeynep Maçkalı Umut Kaya	KURS 2 (4 Saat) <u>Şizofreni Tanılı Bireylerde İlaç Uyumunu Artırma: Motivasyonel Görüşme</u> Zekiye Çetinkaya Duman Melike Ertem	KURS 3 (4 Saat) <u>Rehabilitasyon, Uğraşı Tedavileri ve Psikoterapi Uygulamalarında Sanatla Çalışmanın İşleyişi ve Etki Mekanizması</u> Nevin Eracar Burak İsmanur Püren Şenyuva
12.30- 13.00	Öğle Yemeği		
13.00- 14.30	KURS 4 (2 Saat) <u>Sanat Psikoterapi Atölyesi: Bireysel Farkındalık ve Ekip Olmak</u> Nurhan Eren Petek Sapmaz	KURS 5 (2 Saat) <u>Ruhsal İyileştirim Gereksinimi Olan Bireylere Verilen Hizmetlerdeki Nitelik Sorunu ve Çalışanların Yetiştirilmesi için İlişkisel Bir Model Önerisi</u> Orkun Yontar Elif Uzer	KURS 6 (2 Saat) <u>Okullarda Ruhsal İyileştirim: Sanatla Terapi ve Yaratıcılık Çalışmaları (PDR ve Özel Eğitim Kapsamında)</u> Fatma Önalın Akfırat Özden Yılmaz Bilgin
14.30- 14.45	Kahve Arası		

14.45-16.15	KURS 7 (2 Saat) <u>Pozitif Psikoterapi Temelli: “Denge Modeli ve Yaşamın Dört Boyutu”</u> Gülşen Varlıklı Yıldız Öztan Ulusoy	KURS 8 (2 Saat) <u>Sosyal Durum Çalışması</u> Uğur Özdemir	KURS 9 (4 Saat) <u>Şizofrenide Bilişsel Rehabilitasyon Programı</u> Sibel Coşkun
16.15-16.30	Kahve Arası		
16.30-18.00	KURS 10 (2 Saat) <u>Psikiyatri Pratiğinde Askerlerin Ruhsal Bozukluklarına Yaklaşım: Askeri Hastanelerden Sonraki Gelişmeler</u> Özgür Maden	KURS 11 (2 Saat) <u>Sanatın Ruhsal Aygıtta İyileştirici Rolü</u> Aytül Gürsu Hariri Devran Tan	

KURS 1. Bipolar Bozukluğa Yönelik Ruhsal İyileştirim Hizmetlerinde Yeni Bir Bakış: Bütüncül Bilişsel Model

Konuşmacılar: Dr. Psk. Zeynep Maçkalı

Klinik Psikolog, Aura Psikoterapi Sanatla Tedavi ve Eğitim Merkezi Öğretim Üyesi, İstanbul Arel Üniversitesi Psikoloji Bölümü

Psk. Umut Kaya

Aura Psikoterapi Sanatla Tedavi ve Eğitim Merkezi

Hedef Kitle: Ruhsal iyileştirim alanında çalışan profesyoneller (psikiyatrist, psikolog, psikiyatri hemşiresi gibi) ve bu alanlardaki asistan ve öğrenciler.

Katılımcı sayısı: 6-20 kişi

Süre: 4 saat

Kurs Tarihi: 22 Kasım 2019 (09.30-12.30)

İçerik:

Bütüncül Bilişsel Model (BBM), bipolar bozukluklarda duygudurumdaki dalgalanmaların ruhsal dinamiğini anlamak ve anlamlandırmak üzere Mansell, Morrison, Reid, Lowens ve Tai (2007) geliştirilmiştir. Bilişsel–davranışçı modelden temellenmekle birlikte, psikozların üstbilişsel yaklaşımı (Morrison, 2001) ile “tanı-ötesi” (transdiagnostic) süreçler yaklaşımı (Harvey,Watkins, Mansell, ve Shafran, 2004) bütünleştirilmiştir. Bütüncül Bilişsel Model’e göre, içsel durumlardaki değişimlere dair aşırı, birbiriyle çelişen ve kişiselleştirilmiş yorumlamalar duygudurum dalgalanmalarının oluşumunda önemli bir role sahiptir. Modelden temellenen psiko-sosyal müdahalede amaç, birbiriyle bağlantılı fakat çelişen değerlendirmeleri belirlemek ve içsel durumlarda meydana gelen değişimlerle başa çıkmak için daha etkili ve işlevsel yollar geliştirmektir. Müdahalenin temel noktası, bipolar bozukluğu olan hastaların mevcut problemlerini sürdüren faktörleri anlamak ve hayatlarında kontrolü yeniden elde etmelerine yardımcı olmaktır. Müdahalelerde hedef sadece nüksleri önlemek değil, aynı zamanda bipolar bozukluğu olan kişilerin yaşamlarındaki hedefleri belirlemeleri ve bu hedefleri gerçekleştirmek adına nelere ihtiyaçları olduğu üzerine düşünmeleri, yaşamlarından daha fazla doyum alabilmeleri için sahip oldukları kaynakları gözden geçirmeleri ile kabul ve tahammül kapasitelerinin artmasına yardımcı olunmasıdır. Bu kursun amacı, katılımcılara Bütüncül Bilişsel Model’i tanıtarak, duygudurum dalgalanmaları yaşayan danışanlarının/hastalarının yaşantılarını anlamlandırmalarında yeni bir bakış açısı kazanmalarını sağlamaktır. Bu kapsamda, kursun ilk bölümünde katılımcılara Bütüncül Bilişsel Model bileşenleriyle birlikte tanıtılacak, bireysel ve grup uygulamalarında nasıl kullanıldığına dair örneklere yer verilecektir. İkinci bölümde ise, Bütüncül Bilişsel Model’den temellenen psikososyal müdahalelerde kullanılan uygulamalardan örnekler paylaşılacak, katılımcıların kendi yaşantılarından bağlantılar kurarak öğrenmelerine zemin oluşturulacaktır.

KURS 2. Şizofreni Tanılı Bireylerde İlaç Uyumunu Artırma: Motivasyonel Görüşme

Kursun Süresi: 4 saat

Kurs Tarihi: 22 Kasım 2019 (09.30-12.30)

Kurs Programı Sorumlusu: Prof. Dr. Zekiye Çetinkaya Duman

Kursu Verecek Kişiler: **Prof. Dr. Zekiye Çetinkaya Duman**

Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Yard. Doç. Dr. Melike Ertem

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Kursun Amacı: Psikiyatri klinikleri, psikiyatri poliklinikleri ve toplum ruh sağlığı merkezlerinde psikiyatri hastalık tanısı olan bireyler ile çalışan ruh sağlığı profesyonellerine motivasyonel görüşme bilgi ve becerilerinin kazandırılması, ruh sağlığı profesyonelleri ile hastalar arasındaki iletişimin ve iş birliğinin güçlendirilmesidir.

Kursun Hedefleri: Katılımcılar;

- Kronik Psikiyatri hastalarında motivasyonu etkileyen faktörleri öğrenme,
- Motivasyonel görüşme ilkelerini ve özelliklerini öğrenme,
- Motivasyonel görüşmede kullanılan terapötik becerileri bilme,
- Yapılandırılmış bir motivasyonel görüşme içeriği öğrenme.

Kursun İçeriği:

- Motivasyon kavramı, kronik psikiyatri hastalarında motivasyonu etkileyen faktörler
- Motivasyonel görüşmenin ilkeleri, özellikleri, aşamaları
- Motivasyonel görüşmede kullanılan terapötik beceriler
- Şizofreni tanılı bireyde yapılandırılmış motivasyonel görüşme /olgu çalışması

Kontenjan: 20 kişi

Kursa Kabul Ve Kayıt Koşulları (Kimleri Kapsıyor): Hekim, hemşire, psikolog, sosyal hizmet uzmanları, uzmanlık ve doktora öğrencileri.

KURS 3. Rehabilitasyon, Uğraşı Tedavileri Ve Psikoterapi Uygulamalarında Sanatla alışmanın İşleyişi Ve Etki Mekanizması

Konuşmacılar: Dr. Nevin Eracar, *Kln. Psikolog, psikodrama eğitmeni, öğretim üyesi*

Burak İsmannur, *Kln. Psikolog, psikodrama eğitmeni, öğretim görevlisi*

Püren şenyuva, *Psikolog*

Süre: 4 saat

Hedef kitle: Ruh sağlığı alanında çalışan profesyoneller ve gönüllüler

Katılımcı sayısı: 8-30

Tanım:

Bu çalışmada sanat psikoterapileri ve rehabilitasyon kavramlarının alanda kimi zaman birbiri yerine kullanılıyor olması dikkati çekmektedir. Buradan görülen ihtiyaç üzerine tasarlanan bu kursta uygulamalarının benzeşen ve ayrılan özelliklerinden, kesişim alanlarından ve bu uygulamaların etki mekanizmalarından bahsedilecek ve katılımcıların deneyimleri üzerine bazı pratik uygulamalar geliştirilecektir.

İçerik:

Ruhsal süreçlerin anlaşılması onarımı ve gelişimi için sanat eylemleri ve sanat unsurlarından yararlanma yöntemleri ve kullanılabilen teknikler oldukça geniş bir uygulama alanı yaratmaktadır. Rehabilitasyon alanında sanatla çalışma, yaşama uyum veya yeniden uyum sağlama amaçlı işlevsel uygulamaların yapılması için geniş olanaklar içerir. Özellikle psikotik tablolarda kaliteli yaşam ve işlevselliğin korunması veya onarılması oldukça ciddi bir zorluk olarak yaşanmaktadır. Şizofrenik veya otistik bireylerin sadece kendileri değil aileleri de zor hayat olayları ile iç içe yaşamaktadırlar. Tıbbi tedavi ve kontrolün önemli bir parçası da yaşam kalitesinin sağlanmasıdır. Sanat terapisi, yaşam arzusu eksilmiş, öğrenme isteği kırılmış olan psikotik hastanın iç dünyasında birikmiş olan travmatik anıların izlerini sürer. Hasta kendini ifade edebileceği yargısız ve ayrımsız bir alan bulur. Öğrenme sevgisi ve yaşam kalitesi için çaba gösterme amaçlı psikiyatrik rehabilitasyon ancak böyle bir zeminde gerçekleşebilir. Kısaca; psikoterapi hizmeti rehabilitasyon hizmetinin sağlanabilmesi için öncül bir önem taşımakta, sanatın psikoterapide kullanımı, bu hizmetin hastaya ulaşmasında kolaylaştırıcı rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ruhsal gelişim, psikiyatrik rehabilitasyon, sanat terapileri

Akış ve Yöntem: Deneyimlerin ve sorunsalın paylaşılması ile başlaması planlanan çalışma ortaya çıkan veriler üzerine uygulamaların geliştirilmesi ile devam eder. Ortaya çıkan verilerin alan pratiğine aktarılması yönünde tartışmalara yer verilir.

KURS 4. Sanat Psikoterapi Atölyesi: Bireysel Farkındalık ve Ekip Olmak

Yürütücüler: Doç. Dr. Nurhan EREN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Psikiyatri Servisi, Çapa, İstanbul

Petek Sapmaz

Sanat Eğitmeni, İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Sosyal Psikiyatri Servisi

Sanat Terapi Atölye Yürütücüsü ve Vira Danışmanlık

Kurs Tarihi: 22 Kasım 2019 (13.00-14.30)

Süre: 2 saat

Katılımcı sayısı: Maksimum 16 kişi

Atölye Ortamı: Kişi sayısı ile orantılı büyüklükte bir oda ve üzerinde çalışılabilecek masa, sabit olmayan kişi sayısı kadar sandalye

Malzeme: Kişi sayısı kadar resim kâğıdı, sulu ve kuru boya, suluboya fırçası, pastel boya, kara kalem, silgi, renkli oyun hamuru, bir paket ıslak mendil, müzik çalar.

KURS 5. Ruhsal İyileştirim Gereksinimi Olan Bireylere Verilen Hizmetlerdeki Nitelik Sorunu Ve Çalışanların Yetiştirilmesi İçin İlişkisel Bir Model Önerisi

Konuşmacılar:

- **Orkun Yontar**

Klinik Psikolog, psikoterapist, yarı-zamanlı öğretim görevlisi

- **Elif Uzer**

Psikolog, psikoterapist

Kurs Tarihi: 22 Kasım 2019 (13.00-14.30)

Süre: 2 saat

Hedef Kitle: Psikotik, otistik vb. ruhsal iyileştirim gereksinimli kişilerle çalışan eğitimciler, bakımverenler, sağlık çalışanları

Katılımcı sayısı: 5-15

İçerik: Ruhsal iyileştirim gereksinimli bireylere verilen hizmetlerde bu bireyle iş birliği kurulabilmesi adına verilen hizmetin güvenli bir ilişkisel zemin üzerine inşa edilmesi merkezi bir öneme sahiptir. Gerçeklik algısında sorun yaşayan ve kendini ifade etme kısıtlılığı olan bu tür bireylerle hizmet öncesinde kurulacak ilişkide hizmeti veren kişi tarafından hizmet alanın kişisel gereksinim ve hassasiyetlerini gözetmek, kriz yönetmede ve sorun çözmede yaratıcı olabilmek en çok ihtiyaç duyulan melekelerdir. Çalışmacılar için bu melekelere ulaşma yolunda karşılaşılan engelleri genelde farkında olunamayan veya dönüştürülemeyen bir takım içsel ihtiyaçlar ve savunma mekanizmaları ortaya çıkartmaktadır. Söz konusu kursla amaçlanan, çalışmacıların ruhsal iyileştirim gereksinimli kişilerle çalışırken gerekli ilişkisel yaklaşımı geliştirebilmeleri için sahip oldukları içsel engelleri fark edip etkisini en aza indirerek bu alandaki öz kaynaklarını etkinleştirmelerine ve hizmet alanın bütünsel anlamda gelişimi ve hayat kalitesini iyileştirmek için gereken yaklaşımı sunabilmelerine katkı sağlamaktır.

KURS 6. Okullarda Ruhsal İyileştirim: Sanatla Terapi ve Yaratıcılık Çalışmaları (PDR ve Özel Eğitim Kapsamında)

Konuşmacılar: Dr. Fatma Önalın Akfırat

Psikolojik Danışman, özel eğitim uzmanı, öğretim üyesi

Bil. Uzm. Özden Yılmaz Bilgin

Psikolojik Danışman, aile terapisti

Kurs Tarihi: 22 Kasım 2019 (13.00-14.30)

Hedef kitle: Ruh sağlığı alanında çalışanlar, psikolojik danışmanlar, rehber öğretmenler, özel eğitimciler, öğretmenler

Katılımcı sayısı: 5-15

Tanım: Bu çalışmada, okullarda ruhsal destek gerektiren bireylerle/gruplarla koruyucu, önleyici ve iyileştirici çalışmalarda sanatla terapi ve yaratıcılık yöntem ve tekniklerinden nasıl yararlanılabileceği üzerinde durulacaktır.

İçerik: Sanatla terapi içe atılan malzemelerin sanat ürünleri aracılığıyla dışa vurulması, çıkan ürünün danışmanla birlikte ele alınması sürecidir. İçe atılanların simgeleştirme yoluyla şimdi ve burada ele alınması yaratıcılığı geliştirir ve bireyin varoluşunu anlamlandırmasına katkı sağlar. Ruhsal iyileştirim çalışmalarında sadece görüşme niteliğinde konuşma ağırlıklı çalışmalar özellikle çocuklar ve gençlerle çalışırken yetersiz kalabilmektedir. Bu durumda sanat unsurları bireyin kendisinin de farkında olmadığı duygularına ulaşma olanağı vermektedir. Okullarımızda psikolojik danışmanların önemli işlevlerinden biri ruhsal destek gerektiren bireylerle koruyucu, önleyici ve iyileştirici çalışmalar yapmaktır. Sanat unsurlarıyla çalışmak okullarda dezavantajlı veya farklı diyebileceğimiz birey/gruplarla gelişime yönelik çalışma olanağı sağlar. Bu çalışmada okullarda çalışan profesyonellerin sanat aracılığıyla öğrenci-öğretmen-aile boyutlarında neler yapılabileceği konusunda farkındalık sağlamaları amaçlanmaktadır. Bu bağlamda sanatla terapi ve yaratıcılık çalışmaları tanıtılacak ve uygulama örnekleri yapılacaktır.

KURS 7. Pozitif Psikoterapi Temelli; Denge Modeli ve Yaşamın Dört Boyutu (Beden, İş, İlişki, Maneviyat)

Yürütücüler: Dr. Öğretim Üyesi Gülşen Varlıklı

Dr. Öğretim Üyesi Yıldız Öztan Ulusoy

Kurs Tarihi: 22 Kasım 2019 (14.45-16.15)

Süre: 1,5 saat

AMAÇ: Bireyin kendi birim enerjisinin tüketim ve değerlendirme alanlarına bakarak yaşam biçiminin ve iç çatışmalarının farkındalığını deneyimlemesini sağlamaktır.

İÇERİK: Pozitif Psikoterapi; 1968'den beri Almanya'da Nossrat Peseschkian ve iş arkadaşları tarafından geliştirilen bugün 27 ülkedeki, bkz. www.positum.org ; Birey, çift ve aileler için kaynak odaklı bir psikoterapötik danışmanlık ve sağaltım yöntemidir. PPT, insancıl ve kültürlerarası bir psikodinamik psikoterapi olarak tanımlanır. Pozitif Psikoterapinin insana bakış açısı pozitif, kültüre duyarlı ve insanın dört temel kapasite ile gelişmeye müsait olduğuna inanır: fiziksel, zihinsel, sosyal ve manevi. Pozitif Psikoterapide temel amaç bireyin asıl kapasitelerini geliştirmesine ve Denge Modeli'ni de işe koşarak günlük yaşamında dengeyi sağlamasına yardımcı olmaktır.

YÖNTEM: Bilinen öğretim strateji, yöntem ve teknikleri temelinde; tanışma ve ısınma oyunları, grup dinamiğinin oluşumuna yönelik ikili çalışmalar, katılımlı ve yarı yapılandırılmış bir grup etkileşimi ortamında kâğıt kalem materyal kullanımı.

DEĞERLENDİRME: Gönüllü katılım temelinde; Beden, Başarı, İlişkiler, Maneviyat boyutlarıyla öznel yaşam ihtiyaçlarına yönelik kişisel değerlendirmelere kapı aralamaktır.

Kontenjan: 20 kişi

Etkinlik için gerekli araç-gereç: Kâğıt ve kalem

KURS 9. Şizofrenide Bilişsel Rehabilitasyon Programı

Eğitici: Dr. Öğretim Üyesi Sibel Coşkun

Dokuz Eylül Üniv. Hemşirelik Fakültesi

Kurs süresi: 4 saat (14.45-17.45)

Hedef kitle: Toplum Ruh Sağlığı Merkezlerinde çalışan ruh sağlığı profesyonelleri, tüm psikiyatri hemşireleri, psikologlar

Katılımcı sayısı: 20 kişi

Gerekli malzemeler: Toplantı salonu (Ortada masa etrafında oturmaya uygun), yazı tahtası, laptop, yansıtıcı, tahta kalemi, katılımcı sayısı kadar kâğıt kalem.

Programın Tanıtımı:

Bilişsel rehabilitasyon şizofreni, demans gibi kronik ruhsal problemi olan bireylerde oluşan bilişsel düzeydeki kayıpların azaltılması ve geri kazandırılması amacı ile uygulanan programlardır. Yapılan araştırmalarda da geliştirilen bilişsel işlevlerin; toplumsal uyum ve günlük yaşam aktivitelerinde düzelme sağladığı belirtilmektedir.

Bilişsel rehabilitasyon kapsamında; Dikkati geliştirme, belleği geliştirme, sözcük dağarcığını geliştirme, ifade gücünü geliştirme, kavram oluşturma, bilişsel esnekliği arttırma, sosyal algı ve sorun çözme becerileri vb. çalışmalar yer almaktadır.

Brenner tarafından bilişsel rehabilitasyon amacıyla oluşturulmuş “şizofreni hastaları için bütünleştirilmiş psikolojik terapi yaklaşımı (BTY)” (Integrated Psychological Treatment for Schizophrenic Patients) program ülkemizde Ö. Yıldız tarafından Türkçeye uyarlanarak şizofreni hastalarına uygulanmıştır. Ülkemizde psikiyatrik rehabilitasyon uygulamaları kapsamında yaygınlaştırılması gereken bir program olduğu söylenebilir.

BTY; genelde grup olarak uygulanan, yarı yapılandırılmış üç ana modül ile; dikkat, planlama, sınıflama, soyut düşünme, kavramsallaştırma, ayırt etme, sosyal algı, sorun çözme ve bellek gibi bilişsel işlevlerin geliştirilmesi ve/veya onarılmasını amaçlayan programdır.

1 modül: sözel kavramlar egzersizleri (ort.8-10 oturum)

2.modül: Sosyal algı (ort.2-3 oturum)

3. modül: İletişim ve problem çözme (ort.4-5 oturum)

BTY grup ya da bireysel şekilde uygulanabilir. Gruplar ort.6-8 kişiden oluşur. Oturumlar haftada 2 kez, 30 dk ile başlar, süre arttırılarak ort. 60 dk sürer, grubun gereksinimine göre ara verilir. Hastaların motivasyonu, devamlılığı ve aktif katılımı, geri bildirimleri önemsenir. Kağıt-kalem, tahta, masa veya bilgisayar, yansıtıcı vb. kullanılan malzemelerdendir. Programda nötr materyaller ile başlanır, daha sonra emosyonel materyallere geçilir. Program öncesi ve sonrası nöropsikolojik testler ve işlevselliği değerlendiren ölçüm araçları ile hastaların değerlendirilmesi önerilir.

KURS 10. Psikiyatri Pratiğinde Askerlerin Ruhsal Bozukluklarına Yaklaşım: Askeri Hastanelerden Sonraki Gelişmeler

Kurs Eğitici: Uzm. Dr. Özgür MADEN

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sultan Abdülhamid Han Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Kliniği

Kurs Tarihi: 22 Kasım 2019 (16.30-18.00)

Ülkemizde askeri hastanelerin kapatılmasından sonra ordunun ihtiyacını karşılayacak personel alımı ve gerekse de halen orduda görev yapan askerlerin ruhsal sorunlarına yaklaşım konusunda uygulamalar sırasında çeşitli görüş ayrılıkları ortaya çıkmaktadır.

Teknolojik gelişmeler nedeni ile ordumuz son zamanlarda küçülmeye gitmiş ve profesyonel askerlik görüşü benimsenerek yeni bir konsept oluşturulmuştur. Bu konseptin bir kolu sağlık koludur. Askerlerin sağlık sorunları arasındaki ruhsal sorunlar oldukça sık görülmektedir. Ruhsal sorunlara yaklaşım klinisyenler açısından da önemli karar vermeye neden olmaktadır.

Özellikle sağlık kurul muayenelerinde ve asker alımları sırasında karşılaşılan olgulara yönelik yaklaşım konusunda fikir ayrılıkları yaşanmaktadır. Planladığımız bu kursun amacı bu fikir ayrılıklarını gidermek, yenilenen TSK Sağlık Yeteneği Yönetmeliğini nasıl okumalıyız? Sorusuna cevap aramak ve klinisyenler arasında olguları tartışarak sağlıklı çözümler üretmek kararlarımızı vermeye yardımcı olmaktır. Planladığım kursun ana başlıkları aşağıda sunulmuştur:

KURS KONULARI:

1. Askerlikle ilgili genel bilgilerin verilmesi ve askere alınma sürecinde sağlık muayeneleri

- a. Askerlikle ilgili tanımlar
- b. Askere alınma sürecindeki sağlık muayene işlemleri
- c. Sık görülen olgular ve yaklaşım prensipleri
- d. Askeri (öğrenci, sözleşmeli vb.) personel alımında sağlık muayene işlemleri

2. Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı Personelinin Sağlık Muayene Yönergesi

- a. Yönergenin tanıtımı
- b. Psikiyatri ile ilgili maddeler, tanı ve kodlama sistemi, karar verme
- c. Askerlerin sağlık durumlarına göre silah taşıma/kullanmalarına yönelik yapılacak işlemler
- d. Tanı ve karar ile ilgili yönergedeki çizelgelerin yorumlanması

3. Askeri personelin ruhsal sağlık sorunlarına olgular ile yaklaşım

- a. Rutin muayeneler ve muayene sırasında istenen belgeler ile ilgili bilgiler (Sevk belgesi, kıta anket formu, askeri işlevselliği değerlendirme ve kıta anket formu)
- b. Özel muayeneler (periyodik muayeneler, yurt dışı geçici görev muayeneleri vb.)
- c. İhtisas muayeneleri (komando, dalgıç, paraşütle atlama, SAT, SAS, Özel Kuvvetler sağlık raporları vb.)
- d. Atamaya esas rapor için muayene
- e. Uzun süre takibi gereken ve/veya kronik hastalığı olan olgulara yaklaşım
  - (1) Uyum Bozukluğu
  - (2) Nevrotik Bozukluklar (Anksiyete ve Depresif Bozukluklar)
  - (3) Psikotik Bozukluklar (Bipolar ve Psikotik Bozukluk)
- f. Durum Bildirir Raporları

4. Erbaş ve erlerin sağlık sorunlarına yaklaşım

- a. Birliklerde psikiyatrik sorunu olan personele yaklaşım: Rehberlik ve Danışma Merkezlerinin Tanıtımı,
- b. Muayene sırasında istenen belgeler (Sevk belgesi, kıta anket formu, askeri işlevselliği değerlendirme ve kıta anket formu)
- c. Erbaş ve erlerde sık görülen psikiyatrik sorunlar
  - (1) Askerliğe uyum sorunları
  - (2) Antisosyal Kişilik Örüntüsü, Antisosyal Kişilik Bozukluğu ve Kriminal Antisosyaller
  - (3) Madde Kötüye Kullanımı
  - (4) Nevrotik Bozukluklar (Anksiyete, Depresyon, Konversiyon Bozukluğu, Simulasyon)
  - (5) Psikotik Bozukluklar (Psikotik Bozukluklar, Bipolar Bozukluk)

5. Askeri personelin adli sorunları

- a. Askeri personelin sık işlediği suçlar
- b. Adli dosya incelenmesi: Olguların değerlendirilmesi
- c. Adli Rapor İşlemleri

6. Tartışma ve Sonuç: Akılda kalan sorular

KURS 11. Sanatın Ruhsal Aygıtta İyileştirici Rolü

Yürütücüler: Prof. Dr. Aytül Gürsu Hariri

Psikiyatrist, Maltepe Ü Tıp Fakültesi Psikiyatri AD

Doç. Dr. Devran Tan

Psikiyatrist, Serbest Hekim

Kursun içeriği: Sanat, duyguların ifade edilmesi yoluyla sözel ve sözel olmayan bileşenleri yapısal olarak bütünleştirebilir.

Başka türlü psikoterapötik müdahalelerde fayda sağlanamayacak bireylerde sanatın kullanılması ilişkisel kapasiteyi ve ifadeyi artırır ve destekler.

Kursta, isteklerini ve duygularını tanımakta zorlanan danışanların sanatı kullanarak sembolleştirme ve diğer düzenekler yoluyla nasıl ifadelerinin arttığını ve iyileşme sürecinde sanatın nasıl yardımcı olduğunu göreceğiz.

Sanatın terapötik kullanımının her bir sanat dalıyla örneklendirilmesi, literatüre dayalı bilgi paylaşımı ve atölye uygulaması yapılacaktır.

Kurs Tarihi: 22 Kasım 2019 (16.30-18.00)

Hedef kitle: Psikiyatri hekimi, psikolog, hemşire, sosyal hizmet uzmanı

Süre: 2-2.30 saat

Katılımcı sayısı: 5-20